

Cròniques del món

El president Zelaya durant una roda de premsa que va oferir la setmana passada a l'ambaixada d'Hondures a Managua, la capital de Nicaragua.

Zelaya anuncia el seu retorn

BUENOS AIRES ■ Federico Rivas

En una entrevista publicada pel diari argentí *La Nación*, el president destituït d'Honduras, Manuel Zelaya, assegurava que al seu país es viu una situació de guerra civil i que està disposat a tornar-hi a qualsevol moment. La matinada del 28 de juny, un escamot militar va treure el president de la seva residència i el va enviar per la força a Costa Rica. Aquell mateix dia, el parlament del país va nomenar president el senador Roberto Micheletti. Fins ara, el treball mediador que, sota els auspicis dels EUA, ha fet el president de Costa Rica i premi Nobel de la Pau, Óscar Arias, no ha donat cap resultat. La intransigència del govern de facto per acceptar qualsevol solució diplomàtica que inclogués el retorn al poder de Zelaya ha estat determinant en aquest fracàs. L'argument del govern de Micheletti és que a Honduras no

hi ha hagut un cop d'estat, sinó una "successió constitucional". Per dir això es basen en l'actitud de Zelaya de no escoltar la decisió del Tribunal Suprem i del parlament, que van declarar il·legal un referèndum per aprovar una reforma constitucional que, segons els partidaris de Micheletti, només buscava perpetuar Zelaya al poder. En qualsevol cas, argumenten que la destitució de Zelaya ha estat en defensa de la legalitat per evitar que Honduras es convertís en un satèl·lit de Veneçuela, després que Zelaya es declarés seguidor d'Hugo Chávez. L'estratègia de Micheletti ha estat fins ara la de resistir la pressió internacional, que ha qualificat la destitució de cop d'estat i ha exigint la restitució de Zelaya. En això han coincidit tant l'OEA com la Unió Europea i els Estats Units. Els països més esquerrans de la regió, mentre tant, han denunciat la mà negra de

"la dreta nord-americana" a Honduras. El temor de Veneçuela i dels seus aliats, Equador, Bolívia, Cuba i Nicaragua, és que la continuïtat de l'actual govern de facto doni ales a l'extrema dreta en els seus respectius països. Sigui com sigui, el cop que hi ha hagut a Honduras, el segon que viu la regió dins del segle XXI després de l'intent fallit d'enderrocar Chávez a l'abril del 2002, ha exhibit noves formes: els militars fan el treball brut i els civils hi donen el vernís democràtic. En tot cas, la posició dels EUA, que per primera vegada ha condemnat de forma explícita un cop militar a l'Amèrica Llatina, ha estat determinant per a deslegitimar el govern de Micheletti. La hipòtesi repetida per l'esquerra llatinoamericana és que el president Obama està rebent pressions internes dels sectors del Partit Republicà, que l'acusen d'alinear-se en aquesta qüestió amb Chávez.

El primer ministre al-Maliki i el president Obama es van reunir a Washington.

WASHINGTON ■ Ricard González

Nova relació amb Bagdad. La reunió que el president dels Estats Units, Barack Obama, i el primer ministre de l'Iraq, Nuri al-Maliki, van celebrar la setmana passada a la Casa Blanca ha servit per escenificar l'inici d'una nova etapa en les relacions entre ambdós països, quan només fa tres setmanes que els soldats nord-americans han traspassat el control de la seguretat als carrers del país a l'exèrcit iraquí. Després d'un període de relació molt conflictiva, amb dues guerres en tretze anys, ambdós líders es van comprometre a iniciar un procés de normalització de les relacions entre tots dos països. Obama va expressar la seva voluntat d'"ampliar les nostres relacions en els àmbits de l'educació, la cultura i la ciència". El president dels Estats Units es va felicitar pel progrés que, segons ell, s'està produint a l'Iraq i per l'assumpció de majors responsabilitats per part del govern iraquí. Obama es va mostrar confiat que el país asiàtic serà capaç de deixar enrere definitivament la violència sectària que l'ha destrossat, però va reconèixer que "encara queden dies difícils davant nostre", i que hi haurà encara atemptats contra civils iraquians i soldats dels Estats Units. Per la seva banda, el primer ministre al-Maliki va voler transmetre una imatge de normalitat i de confiança pel present i pel futur del país. "Hem demostrat que s'equivocaven aquells que deien que el país se submergiria al caos un cop els americans es retirassin", comentà. Aquesta normalitat hauria de reflectir-se en un increment de la inversió estrangera al país asiàtic, un dels principals objectius de la visita

d'al-Maliki a Washington, que va aprofitar també per reunir-se amb representants de l'àmbit polític i empresarial nord-americà. Una de les líders que no el va rebre és la secretària d'estat, Hillary Clinton, que era de viatge per Àsia. Des de Tailàndia, on se celebrava una cimera regional, Clinton va voler tranquil·litzar els països veïns de l'Iran i Corea del Nord, tot garantir-los que els Estats Units els protegiran de les ambicions expansionistes d'aquests països. Així mateix, també ha mostrat la seva preocupació respecte a la possibilitat que els règims de Myanmar, i Corea del Nord, tots dos sota un règim de sancions internacionals, cooperin militarment. El renovat protagonisme exterior de Clinton s'explica per la necessitat d'Obama de concentrar totes les seves energies en la batalla política de la reforma sanitària. Obama ha volgut fer d'aquesta qüestió el segell de la seva presidència, per la qual cosa, una derrota podria comprometre la seva popularitat, i capacitat de tirar endavant la seva agenda. Un senador republicà ha expressat molt gràficament aquesta idea en qualificar la hipotètica derrota d'Obama com el "seu Waterloo".

LONDRES ■ Victòria Jiménez

Moratinos versus Morrisons. "Quin avorriment, *honey!*", van dir els familiars al meu veí Sams, un directiu de Microsoft, en sortir de la Galeria Nacional de Retrats, al darrere de Trafalgar Square. A Atlanta no estudien gaire història europea i la visita turística a l'amfiteatre de la memòria pictòrica de Londres se n'havia ressentit. Inconscients nord-americans. En canvi, a casa nostra fem de manera ben

distinta: tres-cents anys després, cadascú encara conta la Guerra de Successió segons el seu punt de vista. Els *llanitos*, posem per cas, n'estan bastant satisfets, d'haver acabat essent una colònia britànica i l'any 2002 ho van provar amb un referèndum en què el 98,5 % de la població va defensar la pertinença de Gibraltar al Regne Unit. Malgrat que ni Whitehall, ni la Moncloa no van admetre la validesa de la votació, el resultat va congelar de colp sobte les intencions del govern d'Espanya de recuperar mai aquest diminut enclavament geoestratègic. Deixarà Espanya estar Gibraltar? "Nunca", contestà el ministre d'Afers Exteriors espanyol, Miguel Ángel Moratinos, el 21 de juliol passat, durant la primera visita oficial d'un ministre espanyol d'Exteriors al penyal. El Partit Popular, o el partit dels "nacionalistes espanyols" segons *The Times*, va sentir-se tan decebut amb l'actuació del govern socialista, però, que va qualificar Montesinos de "traïdor". No van ser els únics: quan Moratinos va travessar els 120 quilòmetres de tornada a Jerez, el diari preferit d'Espanya, *El País*, el va rebre amb una anàlisi editorial en què afirmava que, després de la trobada i les converses, les parts havien aconseguit un acord "sense contrapartides [a favor] d'Espanya." No és completament cert: mentre els gibraltarencs feien la compra al seu major supermercat –la tradicional cadena anglesa Morrisons–, Moratinos, juntament amb el seu homòleg britànic, David Miliband, i el primer ministre de Gibraltar, Peter Caruana, van facilitar una mica més les relacions amb el continent en matèria de vises, però també de mediambient, tema en el qual la Unió Europea ha donat suport a la part espanyola. A banda que el concert trilateral engegat en 2006 a Còrdova té la finalitat de "millorar les condicions de vida" dels ciutadans de Gibraltar, no de discutir quin és el titular de la seua sobirania. Un dels seus nous habitants, per cert, és Guy Hands, director de Terra Firma Capital, que s'hi ha traslladat després que Gordon Brown apugés els impostos als rics. Hands diu que a Gibraltar només vol tranquil·litar, és clar.

Els ministres d'Afers Exteriors espanyol i britànic, Moratinos i Miliband.